

Valtuuston varsinainen kokous 1/2023

aika 25.-26.5.2023 klo 12.30

paikka Sokos Hotel Tripla

1. KOKOUKSEN AVAUS JA JÄRJESTÄYTYMINEN

1.1. Kokouksen avaus

Valtuuston puheenjohtaja Antti Laakso avaa kokouksen.

1.2. Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä puhe- ja läsnäolo-oikeudet

Liiton sääntöjen 30 §:n mukaan valtuuston kokouksesta on annettava alustava tieto kirjeitse valtuutetuille, jäsenyhdistyksille ja osastoille viimeistään kahta kalenterikuukautta ennen kokousta. Kevätkokous on pidettävä 15.4.–31.5. Hallitus on lähettänyt 22.3.2023 päivätyn ennakkokutsun, jolla on annettu alustava tieto kokouksesta. Kirje on lähetetty valtuutetuille, jäsenyhdistyksille, osastoille ja tilintarkastajille.

Liiton sääntöjen 31 §:n mukaan kutsu valtuuston varsinaiseen kokoukseen on toimitettava kirjallisesti viimeistään seitsemän (7) päivää ennen kokousta. Kokouskutsu on toimitettava valtuutetuille, jäsenyhdistyksille ja tilintarkastajille. Kokouskutsussa on mainittava käsiteltävät asiat. Kokouskutsu on lähetetty sähköpostitse liiton toimistosta 16.5.2023. Kokouskutsu on toimitettu valtuutetuille, jäsenyhdistyksille ja tilintarkastajille. Kokouksen materiaalit löytyvät liiton verkkosivuilta, osoitelinkki on lähetetty kokouskutsun mukana.

Liiton sääntöjen 33 §:n mukaan valtuusto on päätösvaltainen, kun sen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään puolet valtuuston jäsenistä on läsnä.

Esityslistan liitteenä (liite 1) on luettelo ilmoittautuneista valtuutetuista, varavaltuutetuista, opiskelijaedustajista sekä hallituksen ja liiton toimiston edustajista.

Esitys Kokous todetaan yksimielisesti laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi Suomen Journalistiliiton valtuuston sääntömääräiseksi kevätkokoukseksi. Merkitään läsnä olevaksi ilmoittautuneet XX valtuutettua ja XX varaedustajaa. Myönnetään puhe- ja läsnäolo-oikeus

seuraaville henkilöille: Erho Nina, Laurent Lina, Nieminen Anna-Sofia, Partio Marjo, Pekarila Helena, Virtanen Jaana.

1.3. Esityslistan hyväksyminen

Esitys Hyväksytään kokouksen esityslista.

1.4. Sihteerin valitseminen

Valitaan kokouksen sihteeriksi johdon assistentti Kira Närhi.

1.5. Kahden pöytäkirjantarkastajan valitseminen

Valitaan pöytäkirjantarkastajiksi xx ja yy.

1.6. Kahden ääntenlaskijan valitseminen

Valitaan ääntenlaskijoiksi xx ja yy.

1.7. Valiokuntien asettaminen

Päätetään asettaa valiokuntia tarpeen mukaan kokouksen kuluessa.

1.8. Pysyvät esteet

Esitys Todetaan esteet ja merkitään tiedoksi tilalle tulevat valtuutetut.

2. AJANKOHTAISTA

2.1. Ajankohtaiskatsaus

Journalistiliiton puheenjohtaja Hanne Aho pitää ajankohtaiskatsauksen.

Esitys Merkitään tiedoksi.

2.2. Valtuuston kyselytunti

Puheenjohtajisto esittää ajankohdan valtuuston kyselytunnille.

3. JÄRJESTÖASIAT

3.1. Pirkanmaan Journalistien aloite viestintäkoulutuksen järjestämisestä luottamushenkilöille

Pirkanmaan Journalistit esittää, että luottamushenkilöille järjestetään viestintäkoulutusta.

Journalistiliitto kouluttaa ansiokkaasti luottamushenkilöitään. Uusille luottamushenkilöille on tarjolla peruskurssi ja lisäksi vuosittain on useita

teemakoulutuksia esimerkiksi työajasta, työsuhteen ehdoista tai muutosneuvotteluista. Lisäksi on järjestetty luottamushenkilön työtä muulla tavoin tukevaa koulutusta muun muassa vaikeista keskusteluista tai neuvottelutaidoista.

Viestintäkoulutukselle on tarvetta aiempaa enemmän, sillä luottamushenkilö joutuu yhä useammin kohtaamaan erilaisia viestintätilanteita. Tavanomaisinta on kertoa asioista omille edustettavilleen. Silloinkin luottamushenkilö joutuu pohtimaan viestinnän tapaa. Esimerkiksi muutosneuvotteluissa voi eteen tulla ristiriita, miten kertoa asioista silloin, jos kerrottavien asioiden laajuudesta on eriäviä näkemyksiä työnantajan kanssa. Miten kertoa asioista niin, että ei vaaranna neuvotteluita, mutta avaa riittävästi tilannetta neuvottelujen kohteena oleville.

Ulkoisen viestinnän tilanteista tavanomaisin liittyyneekin muutosneuvotteluihin: usein luottamushenkilö valikoituu jo asemansa vuoksi edustamaan henkilöstöä ja tavallisesti lausuntoja pyytävät ainakin Journalisti ja paikalliset mediat, kuten Yle. Yhä useammin eteen tulee myös kriisitilanteita, jolloin henkilöstön edustaja julkisuudessa on tavallisesti luottamushenkilö. Etenkin mediakohujen keskellä luottamushenkilö joutuu pohtimaan, onko viisasta lausua mitään ja jos, niin mitä kannattaa sanoa. On kyettävä ratkomaan, millaisen linjan ottaa ja missä määrin tilannetta avaa ulospäin. Jos kyseessä on esimerkiksi toimitusta kohdannut kriisi tai kohu, pohdittavaa on muutenkin valtavasti.

Viestintäkoulutuksen ei tarvitse kohdistua pelkästään kriisiviestintään. Yhtä tärkeää olisi parantaa ymmärrystä viestinnän taktisista keinoista, toisin sanoen, miten oman sanomansa saa parhaiten perille.

Median ammattilaisuus ei välttämättä tarkoita, että hallussa olisivat keinot viestintään, kriisiviestintätilanteeseen tai että haastateltavana olo tuntuisi luontevalta. Hankalat tilanteet on helpompi kohdata, jos on voinut harjoitella asioita etukäteen tai käytettävissä on työkaluja vaikean tilanteen viestintään. Siksi pidämme perusteltuna, että Suomen Journalistiliitto ottaa koulutusohjelmaansa viestinnän erilaiset tilanteet ja niissä toimimisen. Tarvetta on erilliselle teemakoulutukselle, mutta myös osana peruskoulutusta voisi olla lyhyt viestintään liittyvä osuus vaikka tiedostamme, että kahden päivän kurssin ohjelma on jo nyt varsin tiivis.

Hallituksen vastaus:

Hallitus kiittää Pirkanmaan Journalisteja aloitteesta. Luottamushenkilöiden koulutuksessa käsitellään jonkin verran myös tyypillisiä viestinnällisiä kysymyksiä. Peruskursseilla ja muutosneuvotteluja koskevilla teemapäivillä on muun muassa pohdittu, miten luottamushenkilö voi eri tilanteissa viestiä.

Aiempaa systemaattisempi lähestymistapa viestintään on erinomainen ajatus. Muillekin liiton kursseille kuten luottamushenkilöpäiville ja

yhdistyspäiville viestintään liittyvä sisältö sopisi hyvin. Parhaillaan meneillään olevassa luottamushenkilökoulutuksen kehittämistyössä viestintäsisällöt onkin syytä ottaa erityisesti huomioon.

Juristi Tytti Oras esittelee.

Esitys Hallitus esittää valtuustolle aloitteen hyväksymistä.

3.2. Suomen freelance-journalistien aloite luottamushenkilöiden ja freelancereiden yhteistyön tiivistämisestä

Freelancerit ovat iso ja kasvava joukko Journalistiliitossa. Liitto onkin kunnostautunut freelancereiden asioiden ajamisessa erityisesti nyt, kun EU-komission syyskuiset suuntaviivat mahdollistavat kollektiivisen neuvottelemisen itsensätyöllistäjien palkkioista ja työehdoista. Liitto on ollut edelläkävijänä ottamassa historiallista askelta ja pyrkinyt avaamaan neuvotteluja.

Samaan aikaan ruohonjuuritasolla näkyy, että freelancereiden asiat ovat edelleen vieraita monille Journalistiliiton jäsenille. Esimerkiksi neuvottelutaidon koulutuskiertueella on käynyt selväksi, että luottamushenkilöt ovat melko vähän tekemisissä freelancereiden kanssa.

Heti Journalistiliiton toiminta- ja talousohjelman 2023–2026 alussa todetaan, että liitto lisää alan ammattilaisten yhteenkuuluvuuden tunnetta. Jotta tämä voi toteutua, alan ammattilaisten tulee tuntee toistensa todellisuuksia aiempaa paremmin. Luottamushenkilöt ovat tässä avainasemassa.

Ainakin kustannustoimittajien ja lehdistön työehtosopimuksissa on kirjaus, jonka mukaan pääluottamushenkilölle annetaan kerran vuodessa yleisluontoinen katsaus freelancereiden käytön pääperiaatteista. Myös Journalistiliiton vuoden 2023 toimintasuunnitelmassa viitataan tähän tiedonsaantioikeuteen ja todetaan, että sitä hyödynnetään yhä tehokkaammin edunvalvonnassa ja että itsensätyöllistäjien asia otetaan osaksi luottamushenkilöiden koulutusta.

Freelance-edunvalvonnan tulee olla kaikkien asia. Se on sekä vakituisessa työssä olevan että freelancerin etu. Journalistiliiton freestrategiassa todetaan näin: ”Freelancerien edunvalvonta tukee myös vakituisessa työsuhteessa työskentelevien edunvalvontaa. Mitä huonommassa asemassa freelancerit ovat ja mitä halvempaa freelancetyön teettäminen on, sitä suurempi houkutus työnantajilla on siirtää yhä suurempi osa työstä tehtäväksi vakituisen työsuhteen ulkopuolella. Työtaistelutilanteessa freelancereiden odotetaan menevän lakkoon työsuhteisten kollegoidensa työehtojen puolesta. Vastaavasti freelancereiden edunvalvonnan on läpäistävä koko liiton kenttä ja oltava myös työsuhteisten asia.”

SFJ esittää Journalistiliiton valtuustolle, että liitto valmistelee luottamushenkilöille koulutus- ja materiaalipaketin freelancereiden

asioista, kuten palkkiotasosta ja -suosituksista, työstä sopimisen käytännöistä ja tyypillisistä kipukohtista freelancerin työssä. Freelance-jäsenilleen liitto puolestaan valmistelee viestintäkampanjan siitä, miten luottamushenkilöt voivat auttaa heitä.

Lisäksi SFJ esittää, että liitto selvittää systemaattisesti vuosittain, mitä tietoa luottamushenkilöt ovat saaneet freelancereista työehtosopimuksiin kirjatun tiedonsaantioikeuden perusteella. Tieto auttaa osaltaan hahmottamaan, millaista edunvalvontaa, neuvontaa ja viestintää freelancerit tarvitsevat. Tieto voi auttaa myös, kun liitto valmistautuu neuvottelemaan itsensätyöllistäjien palkkioista ja työehdoista.

Hallituksen vastaus:

Hallitus kiittää Suomen freelance-journalisteja aloitteesta. Aloite koskee tärkeää asiaa, jonka myös Journalistiliitto on huomionnut vuoden 2023 toimintasuunnitelmassaan. Freelance-edunvalvonnan ja freelancerien aseman parantaminen on sekä työsuhteisten että freelancerien etu.

Lehdistön ja kustannustoimittajien työehtosopimuksissa on kirjaus pääluottamushenkilön tiedonsaantioikeudesta koskien freelancereiden käytön pääperiaatteita. Käsityksemme mukaan luottamushenkilöt eivät ole viime vuosina juurikaan hyödyntäneet tiedonsaantioikeuttaan. Taustalla on todennäköisesti puutteellinen tieto tiedonsaantioikeudesta ja sen käyttämisen mahdollisuuksista. Paras keino lisätä tiedonsaantioikeuden käyttämistä on lisätä luottamushenkilöiden tietoisuutta oikeudesta ja kouluttaa teemasta.

Koulutamme luottamushenkilöitä vuosittain sekä järjestämme luottamushenkilöpäivät. Toimintasuunnitelmassa linjatun mukaisesti otamme tiedonsaantioikeuden osaksi koulutuspakettia. Valmistelemme myös materiaalipaketin freelancereiden asioista SFJ:n aloitteen mukaisesti osaksi koulutusta.

Myös viestinnän rooli freelancereiden edunvalvonnassa on suuri. Freelancerien on oltava tietoisia siitä, millaista apua he voivat luottamushenkilöiltä saada, jotta he osaavat tarvittaessa kääntyä luottamushenkilön puoleen. Valmistelemme aiheeseen liittyen viestintäkampanjan yhdessä SFJ:n kanssa.

Toiminta- ja talousohjelmassa 2023–2026 on linjattu, että luottamushenkilöille lähetetään kysely vuosittain. Tässä yhteydessä on mahdollisuus kerätä tietoa myös tiedonsaantioikeuden käyttämisestä.

Juristi Eveliina Tuominen esittelee.

Esitys Hallitus esittää valtuustolle aloitteen hyväksymistä.

3.3. Valtuuston kevätkokous / Helsingin Seudun Journalistien aloite opiskelijoiden jäsenkriteereiden muuttamisesta

Suomen Journalistiliiton sääntöjen 7 §:ssä todetaan, että liiton jäseneksi voidaan hakemuksesta hyväksyä journalistiseen, viestintä- tai media-alan ammattiin opiskeleva henkilö. Liiton verkkosivuilla kuitenkin kerrotaan, että journalistiliittoon voivat liittyä vain korkeakouluissa opiskelevat.

Journalistiliiton jäsenenä on journalistien lisäksi laaja kirjo media-, viestintä- ja kustannusalan tekijöitä. Toissa vuonna liitto sai uuden jäsenyhdistyksen SET ry:n, johon kuuluu elokuva- ja tv-työn ammattilaisia. Liittoon kuuluvien alojen töitä opiskellaan myös muualla kuin korkeakouluissa.

Verkkosivuilla todetaan, että muissakin oppilaitoksissa tai muuta kuin media-alaa opiskeleva voi hakea jäsenyyttä, jos hänen tavoitteenaan on ryhtyä journalistiksi ja hänellä on alan työkokemusta. Käytännössä osa opiskelijoista voi siis liittyä Journalistiliittoon jo opiskeluaikana ilman vaatimusta työkokemuksesta, osalla taas on oltava alan työkokemusta päästäkseen jäseneksi.

Rajaus korkeakouluopiskelijoihin aiheuttaa työpaikoilla tilanteita, joissa osa samaa työtä tekevistä kuuluu Journalistiliittoon, osa taas ei, vaikka haluaisi. Tämä on herättänyt paitsi hämmästyä, myös harmistusta. Alalle tähtäävät, työharjoittelussa olevat opiskelijat ovat kokeneet jääneensä vaille ammatillisen järjestäytymisen tarjoamaa tukea, turvaa ja yhteisöä.

Opiskelijatoiminnan tehostaminen palkkaamalla opiskelijälähettiläs on ollut tärkeä panostus jäsenhankintaan. Opiskelijoissa on varmasti paljon jäsenpotentiaalia, jota on mahdollista realisoida jo pelkästään jäsenkriteereitä laajentamalla. Jos alan opiskelijat saisivat liittyä liittoon entistä matalammalla kynnyksellä, esimerkiksi osastot voisivat markkinoida heille liiton jäsenyyttä harjoitteluiden aikana.

HSJ esittää Journalistiliiton valtuustolle opiskelijoiden jäsenkriteereiden muuttamista niin, että kaikki Journalistiliiton edustamille aloille tähtäävät opiskelijat voivat liittyä jäseniksi jo opiskeluaikana. Kovin moni tuskin tavoittelee jäsenyyttä vääristä syistä, koska se maksaa.

Hallituksen vastaus:

Hallitus kiittää Helsingin Seudun Journalisteja aloitteesta. Journalistiliiton jäsenkriteereitä on jo aiemmin muutettu niin, että kaikilla edustamillamme aloilla opiskeleva voi liittyä jäseneksemme. Nettisivuillemme on kuitenkin paikoin jäänyt vanhoja mainintoja, jotka eivät enää pidä paikkansa. Tämä on varmasti aiheuttanut aloitteessa mainittua hämmästyä ja harmistusta, mikä on tietenkin harmillista. Viestintää nykyisistä jäsenkriteereistä parannetaan.

Vuonna 2022 noin kolmasosa uusista jäsenistä oli opiskelijoita. Opiskelijatoimintaamme on toistaiseksi keskittynyt korkeakouluihin, mutta tämä ei tietenkään estä muualla opiskelevia liittymästä liittoomme.

Jäsenmaksuohjesäännössämme todetaan, että opiskelijajäsenmaksua

sovelletaan siihen tutkintoon, jonka perusteella opiskelija hakee jäsenyyttä. Opiskelijajäseneksi pääseminen edellyttää siis tutkintoon tähtäävää opiskelua. Esimerkiksi muutaman kuukauden kestävä kurssi ei ole riittävä peruste opiskelijajäsenyydelle.

Opiskelijoiden jäsenkriteereistä on ollut epäselvyyttä opiskelijoiden keskuudessa, työpaikoilla sekä jopa liiton toimistossa. Tämä johtuu siitä, että alalle tullaan tänä päivänä hyvin erilaisten opintojen kautta. Opiskelijoita koskevia kirjauksia jäsenmaksuohjesäännössä on tämän vuoksi syytä tarkastella uudelleen.

Hallitus esittää, että aloite hylätään. Kaikille Journalistiliiton edustamille aloille tähtäävät opiskelijat voivat jo nyt liittyä jäseniksi jo opiskeluaikana.

Palvelujohtaja Simon Huldén esittelee.

Esitys Hallitus esittää valtuustolle aloitteen hylkäämistä. Journalistiliiton edustamille aloille tähtäävät opiskelijat voivat jo nyt liittyä jäseniksi jo opiskeluaikana.

Selkeyden vuoksi viestintää nykyisistä jäsenkriteereistä tullaan parantamaan ja opiskelijoita koskevia jäsenmaksuohjesäännön kirjauksia tarkastelemaan uudelleen.

3.4. Valtuuston kevätkokous / Itä-Suomen sanomalehtimiesyhdistyksen aloite valtuuston hyväksymien aloitteiden toteutumista systemaattisesti seuraavan työtavan käyttöön ottamisesta

Itä-Suomen sanomalehtimiesyhdistys ry ISSY esittää Journalistiliiton valtuustolle, että Journalistiliitto ottaa käyttöön valtuuston hyväksymien aloitteiden toteutumista systemaattisesti seuraavan työtavan.

Käytännössä liiton hallitus voisi tuoda vuosittain syys- ja kevätvaltuustoille tiedoksi kaikki hyväksytyt aloitteet, joiden toteutus on vielä kesken, sekä tiiviin selonteon, missä vaiheessa asioiden käsittely on.

Aloite pysyisi tiedoksiantolistalla, kunnes se on toteutunut. Säännöllinen seuranta voisi nopeuttaa hyväksytyjen aloitteiden toteutumista. Ainakaan vaaraa aloitteiden unohtumisesta tai toteutuksen jäämisestä roikkumaan ei olisi.

Jos hyväksytyn aloitteen toteutuminen venyy valtuustokauden yli, myös uusien valtuutettujen olisi helpompi pysyä kärryillä jo tehdyistä ja hyväksytyistä mutta toteutumista odottavista aloitteista.

Hallituksen vastaus:

Hallitus kiittää Itä-Suomen sanomalehtimiesyhdistystä aloitteesta. Ajatus aloitteiden toteutumista systemaattisesti seuraavasta työtavasta on hyvä, ja se vastaa hyvin ajatustamme mahdollisimman läpinäkyvistä ja avoimista prosesseista sekä toimitamme jatkuvasta

ammattimaistamisesta.

Vuoden 2022 syysvaltuuston kyselytunnilla tiedusteltiin aloitteiden seurannasta. Valtuustolle kerrottiin, että hyväksytyille aloitteille luodaan seurantajärjestelmä vuosikertomuksen yhteyteen. Käytännössä tällä tarkoitetaan listausta, jossa seurataan hyväksytyjen aloitteiden etenemistä.

Vuosikertomus käsitellään vuosittain valtuuston kevätkokouksen yhteydessä. Käytäntö aloitetaan 2023 kevätvaltuustossa. Aloitteet listataan 2022 syysvaltuustosta alkaen.

Vuosikertomuksen listassa on maininta käsittelyvaiheesta sekä kesken olevien aloitteiden kohdalla arvio prosessin valmistumisesta. Osassa aloitteita on tavoitteita, jotka pyritään siirtämään toimintatapoihin pysyvästi, myös tästä voi olla maininta. Aloiteprosessit pysyvät vuosikertomuksessa, kunnes niiden on todettu valmistuneen tai keskeytyneen perustellusta syystä.

Valtuuston järjestäytymiskokouksissa esiteltävään hallituksen kertomukseen menneestä valtuustokaudesta lisätään koonti valtuustokaudella hyväksytyistä aloitteista.

Simon Huldén esittelee.

Esitys Hallitus esittää valtuustolle aloitteen hyväksymistä. Vuoden 2023 toimintakertomuksessa on listaus hyväksytyistä aloitteista ja niiden seurannasta yllä mainitulla tavalla.

3.5. Mediakunnan tilinpäätös 2022

Mediakunta jatkoi maltillista kasvuaan. Uusia jäseniä liittyi 25, ja vuoden lopussa jäseniä oli 295. Mediakunnan liikevaihto oli 1 768 931,11 euroa. Tilikauden tulos oli 45 014,12 euroa. Mediakunta jatkoi Journalistiliitolta saamansa pääomalainan takaisinmaksua.

Tilinpäätös on esityslistan liitteenä (liite 2).

Simon Huldén esittelee.

Esitys Merkitään tiedoksi.

4. EDUNVALVONTA JA TEKIJÄNOIKEUS

4.1. Valtuutus työehtosopimusten hyväksymiseen

Valtuuston esityslistalla on säännöllisesti kohta, jossa valtuusto valtuuttaa hallituksen hyväksymään ennen valtuuston seuraavaa sääntömääräistä kokousta mahdollisesti solmittavat uudet työehtosopimukset tai olevien sopimusten tarkistukset.

Hallitus on valtuuston valtuutuksella hyväksynyt seuraavat työehtosopimusratkaisut:

– Sanoma Media Finlandin radioita koskeva yrityskohtainen työehtosopimus.

Edunvalvontajohtaja Petri Savolainen esittelee.

Esitys Merkitään esittely tiedoksi. Valtuusto valtuuttaa hallituksen hyväksymään ennen valtuuston seuraavaa sääntömääräistä kokousta mahdollisesti solmittavat uudet työehtosopimukset tai olevien sopimusten tarkistukset.

5. TOIMINTA JA TALOUS

5.1. Vuosikertomus 2022

Esityslistan liitteenä on hallituksen esitys vuosikertomukseksi vuodelta 2022 (liite 3).

Hanne Aho ja Simon Huldén esittelevät.

Esitys Hyväksytään vuosikertomus 2022.

5.2. Tilinpäätös 2022

Esityslistan liitteenä on tilinpäätös ja toimintakertomus (liite 4), tilintarkastuskertomus (liite 5) sekä tilinpäätöstaulukot 1–12 (liite 6).

Talous- ja hallintopäällikkö Sirpa Hannula esittelee.

Esitys Hyväksytään tilinpäätös.

5.3. Tilintarkastajien lausunto

Tilintarkastuskertomus sisältyy tilinpäätösasiakirjoihin.

Sirpa Hannula esittelee.

Esitys Hyväksytään tilintarkastajien lausunto

5.4. Tilinpäätöksen vahvistaminen

Sirpa Hannula esittelee.

Esitys Vahvistetaan tilinpäätös 2022.

5.5. Vastuuvapauden myöntäminen

Esitetään vastuuvapauden myöntämistä liiton hallitukselle.

Sirpa Hannula esittelee.

Esitys Myönnetään vastuuvapaus liiton hallitukselle toiminnasta 2022.

6. TIEDONANNOT JA KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

6.1. Muut asiat

6.2. Kokouksen päättäminen

Kokouksen puheenjohtaja päättää kokouksen.